

PETRA METERC

Priznanje revije za film in televizijo Ekran je bilo ustanovljeno leta 2012 ob 50-letnici izhajanja revije z željo poudariti zasluge slovenskih filmskih publicistov in kritikov, ki s svojim delom prispevajo k dvigu filmske kulture v Sloveniji. Priznanje se – izmenično enkrat za življenjsko delo, drugič pa perspektivnemu mlademu kritiku ali kritičarki – vsako leto praviloma podeljuje v novembru. 11. novembra 1896 sta bila namreč na ozemlju Slovenije prvič v slovenskem jeziku objavljena zapis in oglas o filmskih predstavah.

Prvo Ekranovo priznanje je za desetletja neutrudnih prizadevanj v filmski kritiki in publicistiki prejela filmska publicistka Rapa Šuklje, med drugim soustanoviteljica Ekрана in dolgoletna urednica radijske oddaje Gremo v kino. Letošnje priznanje pa Svet revije Ekran (Peter Stanković (predsednik), Varja Močnik, Polona Petek, Zdenko Vrdlovec, Klemen Dvornik in Anja Banko) podeljuje perspektivni mladi kritičarki Petri Meterc za prispevke, ki v natančnem in pronicljivem jeziku kritično izpostavljajo marginalizirane in prezrte filmske podobe Drugega. Delo Petre Meterc odlikujeta pozornost in razumevanje političnega in estetskega tako v jeziku kot podobi, kar jo postavlja na svojevrstno mesto v domačem filmsko-kritičnem polju.

Utemeljitev nagrade

Petra Meterc je diplomirana anglistka in polonistka. Obvladovanje obeh jezikov in njenih kulturno-zgodovinskih kontekstov se odraža tudi v njenem odličnem prevajalskem delu. S filmsko kritiko se aktivno ukvarja že od leta 2012, ko je postala redna sodelavka Redakcije za kulturo in humanistične vede na Radiu Študent. Radijski valovi so jo kmalu zanesli tudi v druge medije in tako danes piše za različne kritiške in strokovne publikacije, na primer Kino!, Dialoge idr. Kot članica društva Fipresci se v vlogi žirantke in kritičarke udeležuje festivalov po svetu, od Seattla do Rotterdama, Berlina in drugih. Je tudi redna sodelavka Festivala migrantkega filma, deluje kot mentorica kritičkih delavnic in moderatorka, sodeluje pa tudi pri organizaciji drugih domačih festivalov, na primer Animateke.

Delo Petre Meterc je v kontekstu domačega filmsko-kritičkega polja izstopajoče, saj je ena redkih, ki svoj pogled obrača tudi drugam od dominantnih podob evropske in zahodne filmske produkcije: zanima jo predvsem film neslišanih in nevidnih, prezrtih in odrinjenih teles. Pri tem vzpostavlja kritično distanco tudi do jezika samega, ki je v svojem bistvu večkrat zatiralski, pa tudi do rabe jezika, ki lahko s površnostjo še dodatno izbrši tisto drugo, kar je že tako prezrto. Njeno pisanje je vedno tudi pronicljiva analiza filmskega teksta in odraža odlično strokovno poznavanje filmskega medija kot takega. Prav diskurz, ki ga v svojem delu vzpostavlja, in teme, ki jih skozi izbrane filmske podobe naslavlja, so tiste, ki Petro Meterc postavljajo na posebno mesto. Kar je v njenem delu pomembno, je dialoškost, s katero svojo besedo odpira navzven, v poslušanju, sprejemanju in predstavljanju drugega, drugačnega. To spremljamo z upanjem, da se z njenim delom tudi slovenski filmski, kulturni in miselni prostor odpira in širi ter se uči gledati, videti in sprejemati drugačno. Družbena angažiranost Petre Meterc kot filmske kritičarke je gotovo nekaj, kar bi v diskurzivnem dometu domačega kritičkega bazena morda moralo postati nalezljivo. Filmska kritika Petre Meterc ni zgolj diskurz estetike, temveč tudi politike – obvladovanje obojega pa je v teh časih nujno.

ANJA BANKO,

V IMENU SVETA REVIJE EKLAN

**Dosedanji prejemniki priznanja
revije Ekran**

2012 – Rapa Šuklje
2013 – Vili Vuk
2014 – Gorazd Trušnovc
2015 – Mirjana Borčič
2016 – Matic Majcen
2017 – Tone Rački
2018 – Tina Poglajen
2019 – Marcel Štefančič, jr.